

PRAWO LUDU

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ.

TYGODNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, ROLNICZY I OŚWIATOWY. — WYCHODZI NA KAŻDĄ NIEDZIELĘ.

Prenumerata wynosi rocznie: w Polsce 400 Marek (półrocznie 200 Marek), w Niemczech 80 Mk, w Ameryce 2 Dol.
Konto Polskiej Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 140.957.

Numer pojedynczy wszędzie

8 Mk.

Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej Porady prawnej:
Kraków, ulica Dunajewskiego Nr. 5, II. piętro (oficyny).
Redaktor naczelny i wydawca: Poseł Zygm. Klemensiewicz.

Nr. 29.

Kraków, dnia 17 lipca 1921 roku.

Rok XXII.

Klerykalne przygotowania do wyborów

Zbliżający się szybkim krokiem termin wyborów do nowego Sejmu wywołuje już dziś kurczowe drgawki na ławach sejmowej prawicy. W tem szanownem zgromadzeniu złączyło się całe wstecznictwo polskie. Wszystkie, co tylko chce Lud polski utrzymać nadła pod batem panowania ciemnoty, — wszystko to staje dziś karnie do szeregu, aby przy nowych wyborach wydrzeć Ludowi jak najwięcej mandatów. W ten sposób czarne kruki reakcji polskiej, bogaci kapitaliści i obszarnicy — panowie potężnych, tysiące morgów liczących obszarów wraz z oddanym na swe usługi klerem — występuje do walki wyborczej! Ich hasłem: za każdą cenę uzyskać w Sejmie większość, opanować rząd i z Polski demokratycznej zrobić księżą parafię, gdzieby nie rządził Lud roboczy wsi i miast, lecz panowali wszechwładnie: ksiądz i pan!

I dlatego to sprawa udziału kleru, sprawa czynnego udziału Kościoła katolickiego i świeckiego duchowieństwa w życiu politycznym Polski jest tak ważną i dlatego musi być publicznie omówioną.

Sprawę tą poruszył naczelny organ ludowców — a artykuł ten był poprostu kijem wetkniętym w klerykalne mrowisko! Natychmiast też — może zbyt wcześnie dla klarękałów — w warszawskim organie kleropaskarzy tj. w „Gazecie Warszawskiej“ jakiś ks. K. (czyżby się biedota wstydział swego nazwiska) — wyskoczył z artykułem, w którym przeciw projektowanej neutralności kleru w przyszłych walkach politycznych przeciwstawia „cały autorytet (powagę) Kościoła, rzucony na szalę, aby przy wyborach zwyciężyły czynniki katolickie i narodowe“!

Teraz przynajmniej wiemy, czego się możemy spodziewać, lecz zarazem i czego się mamy trzymać przy przyszłych wyborach! Nie ulega wątpliwości, iż pierwszą przygrzywką do tego wystąpienia był słynny list zajzdu biskupów w Krakowie, który duchowieństwo zrozumiało, jako bojowe hasło wyborcze!

I codzienn mnożą się znaki, iż wszystkim stronnictwom lewicowym przyjdzie stoczyć ciężką i zażartą walkę ze stronnictwami

prawicy, stojącymi najzupełniej pod wpływem wojującego kleru.

To też zupełnie słusznie — omawiając udział kleru w walkach wyborczych — pisze w tej sprawie warszawski „Naród“:

„Papież nigdy nie zgodził się na odebranie księżom wpływu politycznego, jeżeli wpływ taki istnieje i może oddać Rzymowi usługi. Istotne i prawdziwe „zneutralizowanie“ duchowieństwa nastąpić może tylko na drodze masowej propagandy, zdecydowanej walki z ruchem klerykalnym w Polsce i powszechnego uświadczenia.

Kościół od wieków porzucił zasadę, że jedynym zakresem jego działalności jest forum conscientiae. A od czasów Leona XIII po encyklicę „rerum novarum“ wystąpił na widownię polityczną, wyposażony w bogaty aparat wszelkich środków agitacyjno-politycznych. We wszystkich państwach opowiedział się po stronie reakcji politycznej. W Bawarii jest dzisiaj ostoją żywiołów monarchicznych i konserwacyjnych, we Francji podporą reżimu i opozycyji republikańskiej. W Polsce staje się sztandarem, pod którym gromadzą się najciemniejsze żywioły naszej reakcyi i wojowniczego klerykalizmu.

Z tymi czynnikami Polska demokratyczna i ludowa stoczyć musi otwartą i bezwzględną walkę o przyszłość państwa.“

W myśl powyższych wywodów zobaczyć możemy zupełnie jasno, jak straszną usługę oddają ruchowi robotniczemu ci wszyscy, którzy szeregi robotnicze rozbijają! Wszelkie rozbójnicze wyprawy domorosłych bolszewików przeciw socjalnej demokracji, są tylko wodą na młyn kapitalistów i wojującego klerykalizmu. Rozbijające ruchu ludowego są świadomymi sługami kapitalizmu i klerykalnej reakcyi. Tak, jak się dziś stosunki układają — to krwawa ręka rosyjsko-polskiego bolszewika owinięta w czarną sutannę służyć będzie do zduszenia socjalizmu, a do zwycięstwa krwawej reakcyi! To też nigdy głośniejszej nie trzeba baczyć na stare nasze hasło bojowe — jak dziś właśnie:

„W jedności siła!“

Walka o zmniejszenie zarobków robotniczych

W ostatnich czasach coraz częściej napływają wiadomości, iż kapitaliści — jakby na złość — dają usilnie i to we wszystkich krajach równocześnie do zmniejszenia płac obecnych zarobków robotniczych.

Początek tej walki o zmniejszenie płac robotniczych wyszedł ze Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, gdzie w wielu zakładach zmniejszono płace robotnicze o 20 do 25 procent. Zachęceni tym przykładem kapitalistów amerykańskich, ich koledzy europejscy — przypuścili również generalny szturm do kieszeni robotniczych, i na starym ładzie rozpoczęła się obecnie walka o

zmniejszenie płacy. Pierwsi uderzyli na robotników właściciele angielskich kopalń węglowych, starając się obciąć płace robotnicze aż o 30 procent. Skutkiem tego wybuchł w kwietniu w Anglii strejk górników, który zakończył się teraz dopiero ciężką porażką górniczych organizacji. W Norwegii robotnikom okrętowym obcięto płace o 33 procent, skutkiem czego w całej Norwegii wybuchł strejk generalny wszystkich robotników, albowiem ci, — zorganizowani w silnych Związkach zawodowych — odrazu zrozumieeli, że urwanie zarobków robotnikom okrętowym, jest tylko początkiem do ataku

kapitalistów przeciwko wszystkim innym zawodom. Nawet mała Dania rzuciła się na swoich robotników i kapitaliści tamtejsi żądają, ażeby robotnikom obciąć 25 procent ich dotychczasowego zarobku.

Ponieważ podobne wiadomości o przygotowaniach, jakie robi zorganizowany kapital, nadchodzą także z innych krajów, nie ulega żadnej wątpliwości, że ten ruch wśród kapitalistów przeniesie się i do nas do Polskich, bo wszak kapitał jest międzynarodowy i działa za pociągnięciem jednego sznurka! Nie ulega wątpliwości, że i nasi kapitaliści, fabrykanci i przedsiębiorcy, za przykładem swoich zagranicznych kolegów, będą teraz chcieli nabić jeszcze bardziej swoje kabzy groszem robotniczym.

I dlatego to teraz przed całym polskim proletaryatem staje bardzo groźne widmo wojny o utrzymanie dotychczasowych zarobków.

Może w żadnym innym kraju obcinanie zarobków nie byłoby taką zbrodnią wobec klasy robotniczej, jak właśnie w Polsce! Tutaj bowiem gadanie kapitalistów, że wojna się skończyła, że można zupełnie spokojnie wrócić do gospodarki czasów przedwojennych, przedstawia się w świetle zupełnie kłamliwym, a dla ludu pracującego jest niesłychanie szkodliwym i nie do zniesienia. W Polsce bowiem drożyzna artykułów pierwszej potrzeby, nietylko się nie zmniejszyła, lecz owszem — szczególnie w ostatnich czasach — wzrosła o 50—100 procent. Wartość marki polskiej spadła do niebywałej przedtem granicy, a z drugiej strony wydajność pracy robotniczej, jak o tem na innym miejscu piszemy, osiąga dzisiaj już prawie czasów przedwojennych. Dlatego też w Polsce obcinanie płacy robotnikom byłoby podwójnie niesłużoną krzywdą i srogą karą za niepopelnione winy. Towary bowiem nie potaniały, życie jest droższe niż poprzednio, robotnik pracuje z najwyższym wyteżeniem, gdzież jest więc powód i gdzież jest sumienie do obcinania zarobków robotnika? Ale wiadomo powszechnie, że kapitał ze sumieniem nie ma nic wspólnego, że to ogień i woda wzajemnie się wykluczające, i dlatego to do sumienia kapitału mówić jest daremną rzeczą. Po (przykładach zagranicznych sądząc, i u nas kapitalizm rzuci się wcześniej czy później na robotnika i dlatego ostatni to już zapewne czas, ażeby w myśl starej rzymskiej zasady: „Jeżeli chcesz mieć pokój — bądź przygotowanym do wojny!“ — należy się i polskim robotnikom o możliwości ciężkiej i długiej wojny ani na chwilę nie zapominać!

W myśl powyższych wywodów w interesie obrony najbardziej podstawowych potrzeb życia, muszą robotnicy wzmacniać swoje organizacje zawodowe oraz organizację polityczną PPS. Dlatego to wszelkie rozbijanie jedności robotniczej, wszelkie zakusy zarówno ze strony klerykałów, jak i bolszewików przeciwko istniejącym organizacjom socjalistycznym, są zbrodnią o pomstę wołającą — na żywym ciele proletariatu polskiego dokonaną. Kto wobec czekających w najbliższej przyszłości Lud roboczy walk srogich, Lud w Polskiej Partii Socjalistycznej zorganizowany rozbija, ten jest zdrajcą sprawy robotniczej, ten jest sługą kapitału międzynarodowego, ten jest przepłaconem przez panów i kapitalistów ich mizerem narzędziem i takiego jak wrzód ropiejący precz należy go odrzucić!

Dlatego to **przestrzegamy jak najbardziej stanowczo przed rozbijaczami klerykalnymi i bolszewickimi**, dlatego to wzywamy Lud pracujący do wielkiej walki o jedność organizacyjną, o jednolity front bojowy, przeciwko najszerszemu wyzyskiwaczowi — jakim jest międzynarodowy kapitał.

Kto rozbija dzisiaj Lud robotczy, ten zdra-

dza ten Lud, ten jest sługą i najmitą kapitalisty, chociażby nie wiem w jak czerwone stroił się sztandary, chociażby nie wiem jak płomiennie głosił hasła — jak to właśnie robią bolszewicy!

Do szeregu Ludu robotczy, wróg straszny i nieubłagany zbliża się — a walka z nim nie daleka.

Przeciw wygłodzeniu robotników!

Mowa posła Dra Emila Bobrowskiego.

Na posiedzeniu Sejmu dnia 7 lipca odbyło się głosowanie nad ustawą o wprowadzeniu wolnego handlu zbożem i ziemio-
płodami. Zgubne skutki tej ustawy dla wyżywienia szerokich mas ludowych wykazał poprzednio tow. Dr Diamand. Z okazji trzeciego czytania tej zabójczej ustawy zabrał głos poseł tow. Dr Bobrowski, który usiłował jeszcze w ostatniej chwili stąpić ostrze ustawy, która oby nie stała się żagwią, która podpalać może i zniszczyć zupełnie gmach państwowości wolnej Polski! Ale niestety, silne przemówienie posła tow. Dra Bobrowskiego było głosem wołającego na puszczy, — i ustawa w trzecim czytaniu została uchwalona, a tem samym wszystkie popularyści socjalistów odzuciono!

Czyżby to był... początek końca? Czyżby na dzieńwini zegarze Polski zbliżała się jej... godzina dwunasta?...

Poseł tow. Dr Bobrowski w te przemówił słowa, daremnie pukając do sumienia i uczciwości zachłannych agraryuszów:

W poważnej chwili ostatni raz podnosimy głos protestu przeciw zamiarowi wprowadzenia wolnego handlu.

Na ostatniem posiedzeniu Sejmu poseł Diamand w dłuższej, poważnej mowie przedstawił Sejmowi cały ogrom niebezpieczeństwa, jakie za sobą pociągnąć musi nie tylko dla ludności robotniczej i miejskiej, lecz i dla całego państwa, wprowadzenie wolnego handlu. Wskazał jasno i wyraźnie na ten ścisły związek, jaki istnieje między wartością waluty a ceną zboża. Głos ten nie pomógł! Sejm większością, w drugim czytaniu, uchwalił wolny handel, ale zaledwie parę dni od tego czasu minęło, gdy hasło wolnego handlu z Sejmu rozniosło się po kraju i oto jesteśmy świadkami niebywałej orgii spekulacyjnej i niesłychanego paskarstwa w handlu zbożem! **Oto widzimy, że dziś cena zboża na pniu doszła już do 12 tysięcy marek za cetnar metryczny.** Fakta te sprawiły, że jeden z wybitnych posłów ludowych sam musiał dziś przyznać, że jednak w mowie swej miał poseł Diamand wiele racji.

Jeżeli panowie zwrócicie uwagę na to, co się dzieje na skutek tej uchwały Sejmu i co stanie się w Poznańskiem, gdzie dotąd był sekwestr, gdzie dotąd, dzięki sekwestrowi, 1 kg. chleba kosztował 10 marek, a gdzie trzeba będzie dziś tę cenę podnieść o pięćset procent, chleb będzie musiał kosztować 60 marek, — należy się zapytać, czy ludność dawnego zaboru pruskiego wytrzyma to obciążenie, czy zdolna będzie płacić te 60 marek i czy to niezmiernie podwyższenie ceny tam nie doprowadzi do poważnego konfliktu? A u nas, w reszcie Państwa, widzimy, że znosi się na gwałt Urząd walki z lichwą, że ze sfer interesowanych jest napór na Rząd, ażeby wogóle ustawę o walce z lichwą znieść, ażebyśmy do tego okresu wolnego handlu weszli bez żadnych ograniczeń i kautel prawnych przeciw lichwiarzom zboża. Ceny wznosną niesłychanie, a w ślad za tem pójść żądania urzędników, żądania robotników...

I pytam się, czy państwo jest w stanie wytrzymać, czy państwo będzie w stanie płacić urzędnikom tyle, ile zwyczajka cen chleba będzie wymagała?

Odbije się to w niepomiernym stopniu i na innych artykułach, a w pierwszym rzędzie na węglu. Dziś cetnar węgla dochodzi do 800 marek. Robotnicy węglowi mają zapewnioną aprowizację do 1 października. **A co będzie po 1 października, jeśli ustanie aprowizacja państwowa?** Wtedy płaca robotników węglowych będzie musiała znacznie być podwyższoną i znowu cena węgla na zimę niepomiernie wzrośnie i wtedy **miastą znajduje się w niesłychanie ciężkim położeniu. Drożyzna węgla, chleba i wszystkich innych artykułów żywnościowych po-**

pcnie ludność miast, nie tylko ludność robotniczą, do aktów rozpacz i popchnie całe państwo do ruiny.

I dlatego już przedtem wielokrotnie uważaliśmy za swój obowiązek ostrzedz Sejm i przed wprowadzeniem wolnego handlu zwrócić uwagę, że odpowiedzialność za to, co przyjdzie, ponosi Rząd i obecna większość Sejmu, która nie licząc się z potrzebami ludności i nie respektując interesów całego państwa, prowadzi to państwo do ruiny. I dlatego też w tej ostatniej chwili ponawiamy swój wniosek, zgłoszony na ostatniem posiedzeniu Sejmu:

**„Sejm przechodzi do porządku dziennego nad przedłożonym projektem ustawy o zniesieniu ograniczeń w zakresie obrotu ziemio-
płodami i wzywa Rząd, aby do trzech dni przedłożył Sejmowi projekt ustawy o całkowitym sekwestrze ziemio-
płodów, a w szczególności zboża”.**

Gdyby nasz wniosek nie został przyjęty, uważalibyśmy za potrzebne wprowadzić cały szereg poprawek do ustawy, a w pierwszym rzędzie do art. 2, który przewiduje w ostatnich dwóch wierszach: „Upoważnienie dla ministra aprowizacji w sprawie regulacji i likwidacji w zakresie rządowych świadczeń żywnościowych”.

Panowie przekonajcie się, że wobec niesłychanego wzrostu cen, nie można Rządu uwolnić od zobowiązań żywnościowych wobec kolejarzy, robotników, górników i robotników ciężko pracujących...

Dlatego też konieczną rzeczą jest utrzymanie nadal wszystkich zobowiązań rządu wobec tych kategorii pracowników.

Dalej chodzi o to, ażeby przy imporcie z zagranicy, specjalnie artykułów pierwszej potrzeby, nie tylko usunąć wszelkie ograniczenia, ale także i utrudnienia. Ograniczenia wynikają z rozporządzeń ustaw i przepisów, utrudnienia wynikają z samowoli i nadużyć. **Faktem jest, że import towarów mogą przeprowadzić tylko ci, którzy dają łapówki.** Ja stwierdzam z tej trybuny, że na granicy wschodniej można wwozić zboże i towary, ale najpierw trzeba dać łapówkę żołnierzowi bolszewickiemu, a następnie urzędnikowi i żołnierzowi polskiemu. Kto tego nie robi, ten na mocy istniejącego rozporządzenia nie jest w stanie sprowadzić nic z za granicy. Dlatego jest koniecznem, ażeby utrzymać pierwotne brzmienie odnośnego artykułu: **„Znosi się wszelkie ograniczenia i utrudnienia w zakresie importu artykułów pierwszej potrzeby”.**

Artykuł 4 pragnąłbym uzupełnić i rozszerzyć i proponuję artykuł 4 w następującej formie:

Dla zabezpieczenia aprowizacji urzędników państwowych i komunalnych, kolejarzy, górników, osób pracujących w przemyśle i handlu, robotników ciężko pracujących, bezrobotnych i pobierających renty i emerytury, utworzy Rząd drogą zakupów wewnętrznych i zagranicznych potrzebne zapasy zboża i mąki. Rozdziałem pomiędzy wyżej wymienionych konsumentów zajmą się spółdzielnie względnie zrzeszenia odpowiednich grup, ewentualnie w razie braku spółdzielni zarządy miast”. Jako drugi ustęp: „Spółdzielnie i gminy, przyjmujące obowiązek rozdziału żywności, pod ścisłą kontrolą władz, korzystający przy nabywaniu zboża od Rządu, korzystają z kredytu od Rządu w wysokości 50 procent ceny kupna.

Ustęp 3: Transporty żywnościowe tych spółdzielni mają pierwszeństwo przed innymi transportami komunikacji lądowej i wodnej.

* * *

W głosowaniu imiennem przyjęto całą ustawę o wolnym handlu.

Obrady Sejmu

Dwa posiedzenia sejmowe z ubiegłego tygodnia wypełniła walka przeciwko wolnemu handlowi, oraz walka przeciwko rządowi Witosa.

Na innym miejscu podajemy w artykule „Przeciw wygłodzeniu robotników” mowę posła Tow. Dra Bobrowskiego, w sprawie wolnego handlu. Tutaj zaznaczamy, iż **ustawa o wprowadzeniu wolnego handlu ziemio-
płodami została większością uchwalona, i z dniem 1 września br. wchodzi już w życie.** W następnym numerze podamy nazwiska tych posłów, którzy głosowali za wprowadzeniem wolnego handlu, a więc za wygłodzeniem bezrolnej i małorolnej ludności na wsi a robotników w mieście.

Jako drugi punkt porządku dziennego omawiano sprawę przedłożenia rządowych, co do wypuszczenia nowych miliardów drukowanych pieniędzy. W sprawie tej zaatakował obecnego ministra Steczkowskiego b. minister skarbu endeck Grabski. Podziwiać należy bezczelną śmiałość tego Pana, z jaką wystąpił wobec Sejmu, udzielając mu nad, w jaki to sposób powinien Sejm i Rząd gospodarką skarbową, kraj nasz się rządzić. Dzisiaj, kiedy Grabskiego nareszcie napędzono, kiedy porobił on niesłychane szkody, kiedy szczególnie Galicyę przez relację marki pokrzywdził w straszliwy sposób na setki milionów — dzisiaj ta nadęta żaba endecka ma czoło stawiać przed Sejmem i podawać się za zbawcę kraju naszego! Odpowiadał mu minister Skarbu Steczkowski, który wykazał Grabskiemu, jakie szkody gospodarka jego Państwu naszemu przyniosła. Przyznać jednakże należy, że i plany p. Steczkowskiego, nie wiele się różniły od recepty Grabskiego. Brak w nich śmiałego rozmachu, brak w nich chęci potężnego uderzenia w złotem wypełnione wory kapitalistów i paskarzy! Chce on widocznie kapitalistów oszczędzić i chce, aby wszystek ciężar ponosiły tylko szerokie warstwy konsumentów, a więc Ludu pracującego przedewszystkiem.

Zaznaczyć jednakże należy, iż wroga rządowi Witosa prawica wykorzystała chciwاً powyższą dyskusję, ażeby rząd Witosa obalić. Ze strony Klubu socjalistycznego przemawiał **poseł Dr Diamand**, którego świetne przemówienie, było drugoczą krytyką waryackich pomysłów Grabskiego, z drugiej jednak strony wykazało najdowodniej, że i polityka skarbowa ministra Steczkowskiego, jest również dla szerokich warstw ludowych szkodliwą, **albowiem p. Steczkowski mówi tylko o podniesieniu dochodów, a nie wspomina zupełnie ani słowem o ograniczeniu wydatków.** A przecież wyjść powinniśmy z tego zaczarowanego koła jakim jest drukowanie coraz to nowych miliardów pieniędzy, przez bezwarunkowe wstrzymanie dalszego druku i zarządzenie jaknajbardziej skrajnej oszczędności.

Po zamknięciu dyskusji przystąpiono do głosowania. Pierwszą stawa o nowym wydaniu banknotów przyjęto w imiennym głosowaniu 120 głosami przeciw 115. Drugą ustawę o kredycie w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej przyjęto w głosowaniu przez drzwi 123 głosami przeciw 110. Trzecią ustawę o uregulowaniu obrotu pieniężnego z zagranicą przyjęto w zwykłym głosowaniu większością głosów.

Przystąpiono do trzeciego czytania, wobec czego rozpoczęła się znowu połączona dyskusja nad trzema ustawami. Poseł Wierzbicki (ND) oświadczył, że jego stronnictwo będzie głosowało przeciwko wnioskowi o kredycie, bo w zdolność do wyjścia z obecnego kryzysu finansowego nie wierzy.

W głosowaniu przyjęto wszystkie trzy ustawy w trzecim czytaniu.

Powyższy wynik głosowania zakończył się wprowadzicie zwycięstwem rządowi Witosa, ale przynajmniej, iż zwycięstwo kilku głosami nie jest żadnym zwycięstwem i równa się ono klęsce. Jeżeli Witos teraz nie upadł, to czeka go z końcem lipca tem cięższa kampania, o utrzymanie się tu władzy. Endecko-klerykalny potwór dąży bowiem wszelkimi siłami do zagarnięcia w swoje ręce rządów, co wobec zbliżających się wyborów ma dla całego kraju niesłychane znaczenie, a może się stać powodem drugiej walki wewnątrz kraju.

Po załatwieniu kilku drobniejszych spraw Sejm odroczył się do 28 lipca br.

Towarzysze! Prenumerujcie „Naprzód”!

Poseł Dr. E. Bobrowski wiceprezydentem m. Krakowa

Skutkiem pomnożenia liczby wiceprezydentów — dotychczasowi dwaj bowiem nie mogli podjąć nawałowi pracy — odbyły się dnia 11 bm. wybory uzupełniające. Na 97 radców głosujących — otrzymał tow. **Dr. Bobrowski** głosów 65, p. Dr. Piotr Wielgus głosów 63.

Z wejściem tow. Dr. Bobrowskiego zyskuje skołatany organizm miejski, nową, młodą, pełną energii i inicjatywy siłę! I dlatego też mimowoli nasuwa się pytanie: Czy tej miary człowieka nie szkoda zaprzęgać do czyszczenia gospodarki miejskiej? Albowiem gospodarka ta tonie w miedzi i nieporządku i zaiste szyfowej trzeba będzie pracy, aby ją na nowe pchnąć torry. Zważyć też należy — co tow. Dr. Bobrowski podniósł w swym przemówieniu, iż czuwać będzie nad jaknajszerszym przeprowadzeniem reformy gminnej, aby na miejsce starej, przeżytej Rady wprowadzić do rządów miasta siły nowe — świeże, odpowiadające rzeczywistości układowi stosunków społecznych w Krakowie.

Ludność robotnicza Krakowa zyskuje w tow. Bobrowskim wytrwałego obrońcę swych praw i interesów w gminie, oraz tę niezachwianą pewnością, iż położony on kres cwej osławionej „magistrackiej gospodarce”, która była powodem tylu słusznych żalów mieszkańców Krakowa.

Naszemu Towarzyszowi-Posłowi życzymy najserdeczniej na nowym, ważnym stanowisku, powodzenia w Jego zamierzeniach w spełnieniu trudnych i odpowiedzialnych obowiązków, jakże — zawsze gorliwy o dobro Ludu pracującego — wzięł na swoje nieustraszone barki!

Klerykali przeciw Polsce!

W Nrze 27 opisaliśmy wystąpienie arcybiskupa posła Theodorowicza w Rzymie. Jak wykazały obecnie obrady Komisji dla spraw zagranicznych, wystąpienie to — samowolne, samolubne, podyktowane krótkowzrocznym interesem endecko-klerykalnym — zaszkodziło Polsce w sposób niesłychany. Napiżemy o tem zresztą obszerniej i omówimy rzecz tę zasadniczo.

W tej chwili przynoszą dzienniki wiadomości o nowym — niesłychanym wystąpieniu innego dostojnika Kościoła przeciw Polsce!

Oto nadzw. komisarz apostolski **monsignore Ogno**, wydał do duchowieństwa i do ludności katolickiej na Górnym Śląsku **list pasterski**, w którym namiętnie występuje przeciw Polakom, za to, że w obronie swych praw narodowych za brzoń chwycili i piętnuje księży polskich jako „burzycieli poko-

ju i porządku”, zarzucając im, że „nie wstydzi się stanąć na czele zbrojnych szeregów i nawoływać do krwi rozlewu”, zamiast słuchać biskupa. „Wasz przywódca, biskup, ustanowiony przez Ojca św., to eminencja ks. biskup wrocławski”. Jemu się posłuszeństwo należy.

Ten list pasterski, wydany w Opolu dnia 28 czerwca, zawiera dopisek nakazujący subgravi, opublikowanie listu z ambon w niedzielę dnia 10 lipca, a dziekanom dopilnowanie wykonania tego polecenia.

Rząd polski musi bezwarunkowo zażądać natychmiastowego wydalenia tego pana, który w niepraktykowany nigdzie sposób występuje przeciwko uświęconym interesom Polski!

Oto nowe dowody życzliwości klerykalnych polityków wobec Polski!

Ruch partyjny.

DO WSZYSTKICH DELEGATÓW NA KONGRES

Komisyja techniczna Kongresu (Łódź, Piotrkowska 83) przygotowała około 200 pomieszczeń dla delegatów i delegatek w mieszkaniach prywatnych z pościelą, oprócz tego zamówiono pewną ilość pokoi w hotelach. Towarzysze-delegaci, którzy chcą mieć pokoje hotelowe, zechcą o tym uprzedzić komisję, koniecznie przed 15 lipca.

Sekretaryat Generalny PPS.

DO WSZYSTKICH ORGANIZACJI POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

Prosimy wszystkie obwodowe i okręgowe komitety partyjne o przysłanie nam niezwłocznie spisu nazwisk delegatek i delegatów, wybranych na XVIII kongres PPS. Spisy te są niezbędne dla przygotowania zawczasu dla delegatów kart, dających prawo głosowania na Kongresie.

Sekretaryat generalny PPS.

Z CENTRALNEGO KOMITETU WYKONAWCZEGO PPS

W dniu 7 lipca odbyło się posiedzenie centralnego komitetu wykonawczego PPS przy udziale tow. Arciszewskiego, Barlickiego, Daszyńskiego, Diamanda, Dobrowolskiego, Kwapińskiego, Malinowskiego, Moraczewskiego, Niedziałkowskiego, Praussowej, Szczerkowskiego i Ziemięckiego.

Przewodził tow. Ziemięcki.

Na sprawozdawcę z działalności Rady Naczelnej i CKW wyznaczono tow. Ziemięckiego; z działalności ZPPS tow. Barlickiemu; referat o taktyce politycznej powierzone tow. Perlowi, przysługując zarazem koreferat wnioskodawcom rezolucji mniejszości; referat w sprawie kampanii wyborczej tow. Daszyńskiemu.

Postanowiono wyłonić specjalną Komisję w składzie tow. Kwapińskiego, Praussowej i Śledzińskiego dla przygotowania materiałów, któ-

reby ułatwiły prace komisji mandatowej kongresu przy repartycji mandatów. Punktem wyjścia dla odnośnych obliczeń będzie zgodnie z praktyką XVI i XVII Kongresów ilość wykupionych przed 1 czerwca r. b. marek partyjnych. Wszystkie organizacje, które mają jakiekolwiek wątpliwości co do należnych im ilości mandatów, winny zwracać się do tej komisji pod adresem sekretaryatu generalnego PPS, Warszawa, Warecka 7.

Z KRAJU

MYŚLENICE. W sobotę, dnia 9 bm. zdarzył się w cegielni miejskiej wypadek, którego ofiarą był robotnik Szczypka z Dolnej wsi. Przebieg wypadku przedstawia się jak następuje: Szczypka był zatrudniony przy kopaniu gliny, w dzień wypadku kłazano mu kopać pod urwiskiem, nie badając przedtem, czy to zagraża życiu ludzkiemu. Podkopane urwisko zerwało się ze znacznej wysokości, przysypując nieszczęśliwego i powodując wypchnięcie wnętrzości. Po odgnębieniu tegoż o godzinie 8-mej rano, postano po lekarza **Dra J. Gałuszkę**, który polecił odesłać rannego do szpitala do Krakowa. Opiekun tegoż robotnika udał się do Klasy chorych, gdzie go zbyt nieczem, tak, że przeleżał on do godziny 5-tej popołudniu, to znaczy 9 godzin w mękach strasznych. Gdy oburzone tem postępowaniem kobiety wołały: „Gdzie klasa chorych? gdzie lekarz? burmistrz niech się tem zajmie (wszak to cegielnia miejska)! — to przedstawiciel gminy w osobie inspektora miejskiej policji odezwał się, że do gminy należy, jak robotnik zdrowy, a jak chory do klasy chorych! Takie jest pojęcie p. inspektora Lubowickiego o chorym robotniku, a co teraz kierownik klasy chorych p. Wątorok na to, że drzwi zamyka przed interesującymi się tą sprawą?

Zaznaczyć trzeba, że u nas są fabryki, to o nieszczęście nie trudno, a mianowicie: 1) cegielnia miejska, 2) fabryka kapeluszy, 3) tartak parowy, 4) browar parowy, 5) budująca się ołowarnia. Ale i winę przypisać należy robotnikom tych fabryk, że są tak naiwni czy ciemierni i boją się organizować niektórzy w naszym Związku PPS, to z pewnością by się stosunki zmieniły.

Przed paru tygodniami podobny wypadek miał miejsce w przedsiębiorstwie automobilowym p. Sylwi Zagóńskiej i Ski. Mianowicie: dzień przed katastrofą przyjechała do Myślenic 20-letnia panna Łaczkówna w celu uregulowania swych pretensyj spadkowych. Na drugi dzień p. Ł. została załgdnęta przez swego sąsiada z lat dziecińczych p. S. Bicza i stanęła zmiażdżając, nie przeczując nic złego, wtem ale czaiąc wóz ciężarowy trzechtonowy odbywał próby (po gruntownej reperacji), kierowany nie przez kierowcę egzaminowanego, lecz przez te-

GUY DE MAUPASSANT

Historia dziewczki folwarcznej

Powoli przymknęła oczy, obezwładniona senności grozkosną. Byłaby całkiem zasnęła, gdy nagle uczuła na piersi dwie ręce i jednym razem zerwała się na nogi. To był Jakób, parobek folwarczny, rosły, dobrze zbudowany pikardczyk, który od dłuższego czasu kręcił się koło niej. Tego dnia pracował w owczarni, a zobaczywszy, że położyła się w cieniu, podszedł na palcach, powstrzymując oddech, z zdźbłami słownymi w zmierzonym wlosach.

Usiłował ją objąć, lecz odepchnęła go, równie silna, jak on; wówczas zaszepcował zaczął prosić. Usiedli obok siebie i gawędzili. Mówili o pogodzie, sprzyjającej zasiewom, o dobrze się zapowiadających żniwach, o chlebobdawcy, człowieku uczciwym, następnie o sąsiadach, o całej okolicy, o sobie samych, o wsi rodzinnej, młodości, wspomnieniach dzieciństwa, o rodzicach, których opuścili tak dawno, może ona zawsze. Rozczuła się, myśląc o tem wszystkim, ja on, jakaby urzeczony, zbliżał się coraz bardziej ocierając się o nią, drżąc z żądzy nieposkromionej. Ona mówiła:

— Tak już dawno nie widziałam matusi; ciężko to jednak rozstawać się na tak długo.

I takim biegła daleko, poza równinę, aż ku wiesce, leżącej hen, daleko, na północy.

Aż tu nagle chwycił ją za szyję i znów usiłował objąć w pół. Ona jednak zaciśniętą pięścią palnęła go w twarz tak potężnie że krew

mu się polala z nosa; musiał wstać i oprzeć głowę o pień drzewa. Wtedy zdjęła ją litość i zbliżywszy się, spytała:

— Czy cię boli?

Zaczął się śmiać. Nie, to nic, tylko że go trafiła w sam środek. Mruczał: — A to szelma! i patrzył na nią z podziwem, nawet z szacunkiem i pożądaniem zgoła innym, niż poprzednio; miał uczucie miłości prawdziwej dla tej dziewczki tegiej i tak silnej.

Gdy krew przestała płynąć, zaproponował jej, by się trochę przeszli, obawiając się sąsiedztwa tegiej pięści towarzyszyki. Ale ona sama, dobrowolnie, ujęła go pod ramię, niby namierzona w przeddzień ślubu, mówiąc:

— To niedobrze, Jakóbie, że tak mną pomiataasz,

Zaprzeczył. Nie pomiata nią, tylko jest zakochany i koniec.

— To się ze mną chcesz żenić? — spytała.

Zawahał się, poczem zaczął się jej przyglądać z boku, gdy stała tak zapatrzona w dal. Miała policzki czerwone i pełne, szeroką pierś, wzdymającą się pod płóciennym stanikiem, wangi grube i świeże, a szyja prawie obnażona, była okryta kropelkami potu. Wydała mu się ponętą i porwałny żądzą zbliżył usta do jej ucha, szepcząc:

— Tak, chcę.

Wówczas oplotła mu szyję ramionami uściskiem tak silnym i długim, że oboje stracili oddech.

Od tej chwili rozpoczęła się wieczna historia miłości! Swawolili z sobą po kątach, namaczali sobie schadzki w świetle księżycy, pod stertą

siana i podkutymi butami robili sobie sińce na nogach, porozumiewając się pod stołem,

Zwolna Jakób zaczął się nią nudzić; unikał jej, przestał szukać z nią rozmowy i spotkania sa mna sam. Wtedy opadły ją wątpliwości i smutek straszliwy, i po pewnym czasie spostrzegła, że zaszła w ciąży.

W pierwszej chwili się przeraziła, potem zdjął ją gniew, potęgający się z każdym dniem, gdyż nigdzie Jakóba spotkać nie mogła — tak starranie ją omijał.

Nareszcie, pewnej nocy, gdy cały folwark był uspijony, wymknęła się po cichu, bosą, przebiegła podwórze, silnym pchnięciem otworzyła drzwi stajni, gdzie Jakób spał na wielkim tapczanie, pełnym słomy, wiszącym nad żłobem koni. Zobaczywszy ją, udał, że chrapie; lecz ona wspięła się na jego postanie i klękając obok niego, zaczęła nim wstrząsać idopóty, aż się zerwał.

Siadł na leżysku i spytał:

— Czego ty chcesz odemnie? — a ona z zaciśniętymi zębami, drżąc z wściekłości, powiedziała powoli a dobitnie:

— Chcę, chcę, byś się ze mną ożenił, bo mi to przyrzekłeś.

Patrzkał śmiechem: — Ho, ho! gdyby się człowiek chciał żenić ze wszystkimi dziewczynami, z którymi się puszczał, to byłoby trochę zawiele.

Ale ona schwyciła go za gardło tak silnie, że nie mógł się wyrwać z tego dzikiego uścisku i dusząc go coraz mocniej, wrzasnęła mu w samo ucho:

(Ciąg dalszy nastąpi.)

go ślusarza, który go reperował, a który obrał sobie drogę najbardziej uczęszczaną i wiet przez samą młodzież szkolną. Nagle kłopotliwa odmówiła posłuszeństwa, a rezultatem tego było najechanie na p. L. Wóz zdarł kołem całe mięśnie z nogi do kości. Po opatrzeniu przez miejscowego fizyka **Dra Kowalewskiego**, który polecił jak najspieszniej odwieźć chorą do Krakowa, dano ją na ten sam wóz i tak trzepocąc się chorą już w Mogilanaich dostała krwotoku, a nikt nie mógł przyjąć z pomocą. Dopiero na rogatce zatelefonowano po klatkę pogotowia, która w pięć minut przybyła, zabrała chorą, lecz niestety na drugi dzień życie tak młode uleciało! Takie to są stosunki w tem bagnie!

RACIBOROWICE, (powiat krakowski, „Księżę czy wilcze gardło, co uwidzi toby żarło!” Na 12 gmin naszej parafii spadła nieoczekiwana klęska. Oto zupełnie niepotrzebnie mamy budować, za uchwala komitetu kościelnego, dla naszego jegomości wspaniałą stajnię a przy tej sposobności reperować mamy dzwonnice, której nie zupełnie nie grozi. Nałożono na gminy podatek w kwocie 340.000 Mk. co się bardzo ciężko odbija na wielu biedakach. A przecież jest tak proste wyjście z tej całej sprawy. Jeżeli ks. proboszcz Siuda i jego przyjaciele i opiekunowie, z wsiowym milionerem Ptakiem na czele chcą ks. proboszczyka zrobić prezent z budowy stajni, to mogli zupełnie dobrze pieniądze te złożyć sami, bo nie zrobiliby im to żadnego uszczerbku, a nie powinni zwałać ciężaru na biedną, wygłodzoną ludność. Ale wyjście byłoby jeszcze lepsze, gdyby ks. proboszcz sam sięgnął do swojej bezdennej szkatuły i wybudował sobie stajnię, a Panu Bogu dzwonnice z tych pieniędzy, które pobiera za chrzty, śluby, pogrzeby i inne świadectwa religijne, a za które ani Chrystus Pan, ani Jego Apostołowie nie brali żadnych opłat, które więc i chłostęcy powinni również za darmo wykonywać. A ks. Siuda, umie chłopa pociągnąć porządnie i fraszka jest dla niego zażądać kilkaset Mk. za chrzest, a kilka tysięcy Mk. za śluby, czy pogrzeby. A cóż księdzu po pieniądzach, który przecież jest następcą Tego, który mówił o sobie: „Ptaki mają gniazda, liszki mają nory a Syn człowieczy nie ma gdzieby głowę skłonił”. A tu następcą Jego na budowę stajni wyciąga od ludu 340.000 Mk.

Podajemy tych kilka skromnych uwag pod rozważę ks. proboszcza i prosimy go, aby wszedł w siebie i stajnię oraz dzwonnice wybudował z własnych funduszy. **Czerwony parafianin.**

ZYWIEC. Wlepili mu czy nie wlepili 25 „senatorów”? W jednym z ostatnich numerów Więca uzala się tutejszy poseł Marek, iż nikt się nie zgłosił ze świadków, aby świadczyć w sprawie wlepiania mu 25 „senatorów” na zgrupowaniu w Lipowej za jego głosowanie za senatem. Intenpelowany w tej sprawie poseł Marek wypierał się naturalnie jak dyabeł święconej wody wszelkiego wlepiania. A tu tymczasem ukazał się w tej sprawie list otwarty Marka, który przyznaje, iż rzeczywiście otrzymał łanie, ale nie na ławie! Pismo p. Marka przytaczamy dla jego znakomitego humoru i dla rozweślenia czytelników w tych ciężkich czasach! Pisze więc p. Marek:

W dniu 26 grudnia ubiegłego r. urządziłem wiec sprawozdawczy w Lipowej, powiat Żywiec w lokalu Kółka Rolniczego. Zebrało się około 250 ludzi zaraz po sumie; jednakże skoro tylko wypowiedziałem kilka słów zagajenia, otoczyło mnie kilku opryszków, 7—8, i wykrzykując, że je jestem poseł pański i że głosowałem za Senatem, to oni mnie nie potrzebują, a ich postem jest Czapiński i Durczak. Nie pozwalając i słowa przemówić, wyciągnęli mnie z za stołu, no i oczywiście poczęstowali kilku kulakami. Widziałem czerwoną dzicz wprost wściekłą, ale zdołałem uciec do kuchni, gdzie kilka dzielnych kobiet opryszków nie wpuściły. Na drugi dzień udałem się na posterunek policji państwowej w Zabłociu z prośbą o wyśledzenie opryszków, gdyż ja żadnego nie znalazłem. Policja rzeczywiście przyprowadziła dwóch, którzy przesiedli pod kluczem coś ze dwa tygodnie, tymczasem mieli być śledzeni dalsi rycerze. Nareszcie dowiadujemy się, że p. prokurator kazał tych dwu wypuścić i dalszego śledztwa zaniechać z powodu braku dowodów, którzy to właściwie byli.

I tu mnie zdumienie ogarnia. Jak to, to na 250 ludności nikt się nie znalazł, któryby dał świadectwo prawdziwe? Przecież wszyscy znacie awanturników i jeżeli już nie mieliście na tyłe cywilnej odwagi, ażeby na miejscu przeciwstawić się kilku drabom czerwonej bandy, to przecież jako świadkowie winniście byli zeznać prawdę przed policją i sądem. Nie dosyć, że opry-

szki zabrali mi laskę cenną, której także ani policja, ani nikt z obecnych wyśledzić nie może, a przecież to był biały dzień i laski do kieszeni nikt nie schował, podkreślam, że nie to mnie boli, że mnie sponiewierano, lecz to, że w gminie polskiej katolickiej i na wskróś rolniczej mogło dojść do rozpanoszenia się czerwonej bandy w gminie która ma swój ładny kościół w gminie w której mieliśmy przy wyborach 135 głosów na naszą listę, dla tej gminy mam tylko dwa słowa: wstydzcie się Lipowianie!

Wiem, że przecie nie wszyscy jesteście czerwoni, i wielu z was jest uczciwych, tylko nie macie odwagi przeciwstawić się czerwonym opryszkom żydowskiej bandy. Plamę, jaką na was przez to spadła, możecie zmyć, zakładając Koło Związku Ludowo-Narodowego.

Ale nic dziwnego, że coś podobnego mogło zajść w Lipowej, gdyż jak się niedawno dowiedziałem, na kilka tygodni przed zajściem w Lipowej był p. kolega poseł Czapiński w Żywcu na wiecu PPS i tam rozpałił towarzyszy do tego stopnia przeciw mnie, że się znaleźli ochotnicy, którzy mieli w tej chwili wyjechać do Łodygowic, miejsca mego zamieszkania i mnie zamordować. Przeshkodziło im tylko to, że mnie w domu nie było.

Pozdrawiam Was Bracia Czytelnicy.

Michał Marek, poseł.

Jeszcze na jedno musimy zwrócić uwagę „brata” Marka, iż już musiało mu gorąco uderzyć do głowy, jeżeli twierdzi, że to poseł Czapiński spowodował jego rzekome zamordowanie! Dopieroż się nasz poseł Czapiński zadziwi i uśmieje, gdy powróciwszy z Ameryki dowiedzie się o takich strasznych skutkach jakie dla Marka miałyby mieć jego słowa w Żywcu wygłoszona!

KRONIKA

NADZWYCZAJNE KARY ZA ZWŁOKĘ W OPŁACIE PODATKÓW. Ministerstwo skarbu podaje do publicznej wiadomości główne postanowienia ustawy o nadzwyczajnych karach za zwłokę niezapłaconych podatków i opłat, oraz o kosztach przymusowego ściągania należności karnych:

1. Od kwot zaległych w dniu wejścia w życie ustawy i innych kwot, które w przyszłości będą zalegały, oznacza się po upływie 30 dni od terminu płatności zamiast normalnych odsetek zwłoki karę w wysokości 3 proc. za 1 miesiąc w pierwszym kwartale, 3 i pół proc. za miesiąc w drugim kwartale, 4 proc. za każdy miesiąc następnym.
2. Za pisemne wezwanie do wpłaty zaległości pobiera się przy zaległościach do 10 tysięcy — marek 20, przy zaległościach powyżej 10 tysięcy — marek 200.
3. Za czynność organu egzekucyjnego na miejscu w celu przymusowego ściągnięcia zaległości pobiera się 5 proc. sumy zaległej, najmniej jednak 100 marek.
4. Koszta przechowywania zajętych w celu zabezpieczenia ruchomości, tudzież koszta połączone z licytacją ponosi podatnik, zalegający z należnością skarbową.
5. Za koszta przymusowego zarządu sekwestracji majątku pobiera się 10 proc. przychodu z majątku, najmniej jednak marek 100 za każdy rozpoczęty tydzień zarządu.

Postanowienia te wchodzi w życie z dniem 1 września b. r. Ministerstwo skarbu wzywa wszystkich zalegających z jakimkolwiek opłatami i podatkami skarbowymi, by korzystając z krótkiego czasu, przez który ta ustawa jeszcze nie obowiązuje, we własnym interesie spłacili w kasach skarbowych wszystkie zaległości i w ten sposób uchronili się od kar za zwłokę i poniesionych kosztów przymusowego ściągania należności.

REFORMA ROLNA NA LITWIE ŚRODKOWEJ. Centralny urząd ziemski przystępuje do realizacji reformy rolnej na Litwie Środkowej. Przedewszystkiem parcelowane będą dobra rządowe zabrane w swoim czasie przez rząd rosyjski klasztorom. W lipcu parcelowana ilość majątków w pobliżu Wilna. W zimie urząd ziemski przystąpi do wzbogacenia zapasu rolnego drogą parcelacji majątków prywatnych.

MIĘDZYNARODOWA OPIEKA NAD MACIERZYŃSTWEM. W drugiej połowie lipca zbiera się w Brukseli międzynarodowy Kongres, poświęcony sprawom opieki społecznej nad matką i dzieckiem. Polską reprezentowaną ma być na tym kongresie przez p. Jerzego Kuncewicza, naczelnika odpowiedniego wydziału Min. Ochr. Pr. i Op. Społ.

ROBOTNIK DRZEWNY

MAKÓW. W piątek, dnia 1 lipca br. o godzinie 6-tej rano odbyło się zgromadzenie w tartaku arcyksięcia Stefana w Makowie, na którym wszyscy członkowie grupy, w liczbie 50-ciu, byli obecni. Po referacie, wygłoszonym przez tow. Siskowskięgo, przystąpiono do wyboru zarządu; wybranymi zostali: przewodniczącym Kubik Jakób, zastępcą przew. Mgiej Alojzy, sekretarzem Piaseczny Jan, zastępcą Skolak Antoni, skarbnik Kapella Jan, zastępcą Drózd Juliam. Po przemówieniu innych towarzyszy zgromadzenie zakończono, dziękując tow. Serkowskiemu za przybycie do Makowa.

SUCHA. W piątek, dnia 1 lipca br. przed południem odbyło się w tartaku Susko-Słemieńskim zgromadzenie Grupy Robotników Drzewnych, na którym przemawiał o organizacyi i położeniu robotników tow. Serkowski. Po referacie tegoż przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Wybrani zostali: przewodniczącym Wróbel Jan, zastępcą Sitarz Jan, sekretarzem Piasek Józef, zastępcą Boczek Władysław, skarbnikiem Staniszek Antoni, zastępcą Barcik Władysław. Po przemówieniu tow. Serkowskięgo zakończono zgromadzenie. Na wszystkich zgromadzeniach uchwalono wnieść żądania do Zarządów o podwyżkę dla żonatych 100 procent, a dla nieżonatych 50 procent.

ZAWOJA. We czwartek, dnia 30 czerwca br. o godzinie 6-tej wieczorem odbyło się liczne zgromadzenie robotników w tartaku arcyksięcia Stefana z Żywca, właściciela tartaku w Zawoju. Szychtę drugą, która zaczyna robić o godzinie 6-tej, zatrzymano i wszyscy robotnicy, w liczbie 80-ciu, ajk jeden mąż przybył na zgromadzenie i wysłuchali dwugodzinnego przemówienia tow. Serkowskięgo, który przemawiał w sprawie organizacyi i o obecnych ciężkich warunkach drożyzny, w jakich się robotnicy obecnie znajdują. Wspominał także o reakcyi, która doprowadziła kapitalistów do rozbięcia organizacyi robotniczej. Po zakończeniu przemówienia, które kilkakrotnie oklaskiwano, przystąpiono do wyboru zarządu grupy. Wybrani zostali: przewodniczącym Budziński Klemens, zastępcą Przebunjak Jan, sekretarzem Kostyra Ernest, zastępcą Tyrła Alojzy, skarbnikiem Mazur Rudolf, zastępcą Koźma Michał; członkami: Lampant Klemens, Bargiel Ryszard, Zajac Piotr i Budzowski Jan. Od tego pamiętnego dnia będzie istniała Grupa Robotników Drzewnych! W górskiej żałce, pod Babią Górą, osmielił się pojechać socjalista! Życzymy pomyślnego rozwoju nowej placówce myśli i czynu socjalistycznego. **Czerwoni robotnicy z pod Babiej Góry.**

BACZNOŚĆ! Robotnicy tartakowi! Nie przyjmujcie pracy w Bolechowie w tartaku Griffa z powodu akcji cennikowej.

ZARZĄD CENTRALNY ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO W KRAKOWIE wzywa wszystkie oddziały do jak najszybszego wysłania obrachunków miesięcznych, gdyż z powodu zbliżającego się zjazdu jest to bezwarunkowo potrzebne.
Za Zarząd: **B. Jaroszewski.**

OSTRZEGA SIĘ ROBOTNIKÓW STOLARSKICH przed przyjmowaniem pracy w Turce „Fabryka piła”. Dyrektor tejże fabryki, niemiec Töpper, obiecuje warunki bardzo dogodne, których zupełnie nie dotrzymuje, tak, jak to zrobił ostatnio z towarzyszami z Przemysła.

BACZNOŚĆ ROBOTNICY DRZEWNII! Wzywa się wszystkie oddziały Centralnego Związku, aby obliczenia i pieniądze przesyłać jak najrychlej ze względu na zbliżający się Zjazd.

Odpowiedzialny redaktor: **Zygmunt Klemensiewicz**
Z Drukarni Ludowej w Krakowie.

Mimo, że wskutek wojny towary znacznie podrożały firma

IGNACY CYPRES — Kraków — Szewska 13/18
sprzedaje towary po nadzwyczajnie niskich cenach:

Niklowy system Roskopf Patent z lancuszkami Mk 1000—, tensam na kamieniu Mk 1200—, Niklowy lub stal. płaski zeg. z port. cyferbl. Mk 1400— Stalowy damski na rękę Mk 1500—, Budzik najlepszy Mk 1200—, Harmonie po Mk 2000—, 3000—, 4000— i wyżej. Dyamenty do szka Mk 500— i wyżej. Maszynki do włosów Mk 500—, 600—, 700—, Brzytwy po Mk 300—, 400—, 500—. Wysyłka za zaliczką pocztową. Cennik ilustrowany zaprzysiężeniem 20 Mk. przekazem **Kupuje srebro i złoto.**